

Posudek diplomové práce:

*Tři kritické hlasy americké poválečné
literatury*

Diplomantka: Kateřina Malá

Diplomantka se v anglicky psané práci zaměřila na období padesátých let a na jeho reflexi ve třech stěžejních dílech významných autorů: Arthura Millera, J. D. Salinger a Jacka Kerouacka, v dílech, která jsou dodnes velmi živá, čtená, v případě Millera inscenovaná. Ve velmi zasvěceném úvodu diplomantka zachycuje zmíněné desetiletí, kdy Amerika prožívala téměř zlatý věk materialismu a konzumní kultury, a současně se v ní formovaly společenské skupiny a názory, které přispěly k rozkladu konformismu, ale také společenského konsenzu.

V kapitole věnované *Smrti obchodního cestujícího* diplomantka vidí ve hře především kritiku tzv. amerického snu, zejména toho, co jsou lidé schopni a ochotni udělat, aby tento sen naplnili. Velmi dobře pochopila záměr autora ukázat, že existují lidé, kteří nejsou disponovaní ke „kryším závodům“, a společnost je svým tlakem rozdrťí, až nakonec mají větší cenu mrtví než živí.

Holden Caulfield v románu *Kdo chytá v žitě* už se pod tlakem společenské přetvářky ocitá na vedlejší koleji. Diplomantka správně pochopila, že jde o retrospektivní výpověď mladíka v psychiatrické léčebně (to řadě čtenářů této knihy uniká), kam ho především dohnalo zjištění, že ve vyšší střední vrstvě nenachází nikoho, který by s ním jednal upřímně a bez pokrytectví. Nenachází potřebný vzor v podobě dospělého člověka, všichni jsou „phonies“. Román tedy zachycuje sílící psychózu hlavního hrdiny, vedoucí posléze k hospitalizaci. Diplomantka dospívá ke správnému závěru, že podle Salingera je nemocný celý hodnotový systém kariéristické společnosti, která neoceňuje „měkké“ vlastnosti jako integritu či vlídnost.

V případě Kerouaca diplomantka usuzuje, že kritika většinové společnosti spočívá v podstatě v její negaci, v odmítnutí materialismu a kariérismu a v úniku do prostšího bytí mimo tyto hodnotové systémy.

V závěru práce se diplomantka rozhodla zhodnotit kritické postoje všech zmíněných autorů. Dospívá k závěru, že jejich kritika je sice oprávněná, byť někdy až „extrémní“. Ovšem řešení, která autoři nabízejí (smrt v případě Millera, konformismus v případě Salingera a odmítnutí v případě Kerouaca), jí nepřipadají dostatečně vyvážená či rozumná. Dovolím si s tímto názorem nesouhlasit, nedomnívám se, že zmínění autoři tato řešení nabízejí, spíše jen poskytují určitý specifický odraz reality a kladou určité otázky, což je právě poslání kvalitní literatury – klást otázky, ve smyslu: Jdeme správnou cestou? Žijeme dobrý život?

Přes tuto drobnou neshodu jsem přesvědčen, že Kateřina Malá odvedla vynikající práci. Ponořila se do života svých autorů a do jejich klíčových děl a odpovídajícím způsobem vykreslila jejich portréty a zachytila nejpodstatnější aspekty jejich tvorby. Navíc diplomantka prostudovala značné množství odborné literatury na dané téma, na tomto studiu celou práci postavila, a připojila nejen obširnou bibliografii, ale i obrazovou dokumentaci. Její diplomová práce by mohla sloužit jako základní studijní publikace pro studenty, kteří by se chtěli s daným obdobím, jeho problémy i jeho literární tvorbou obeznámit.

Domnívám se, že vzhledem ke všem těmto faktům nelze práci hodnotit jinak, než jako **v ý b o r n o u**.

Praha 8. června 2011

PhDr. Jiří Hanuš

Kamýcká 247/4d

Praha 6